

— püüaksin nii palju kui võimalik õpilasi ära kuulata ja neid mõista, mõttes ennast nende olukorda panna.

— ei sunniks kedagi tunnis käima, tähtsamaks peaksin teadmisi ja oskusi. Pealegi püüaksin oma ainet nii anda, et õpilased ise tahavad minu tundidesse tulla.

— ei paneks jooksvaid hinddeid. Teataksin veerandi alguses õpilastele, mida nad veerandi lõpuks teadma ja vastama peavad. Igaüks vastaku siis, kui jõuab, ja asi selge.

— püüaksin võimalikult rohkem tunnis ära teha, et kodust tööd vähemaks jääks.

— ei hakkaks õpilasi mõnitama, riidlema.

— kahtesid paneksin küll, kuid ka vabandusi võtaksin vastu.

Kui ma oleksin õpetaja

— ei ripuks ma kramplikult programmi küljes. Püüaksin õpilastele anda võimalikult palju teadmisi ka selle kohta, mida raamatus pole, aga mida elus vaja läheb ja mis avardab silmaringi. Laseksin õpilastel endil rohkem rääkida, mõtelda, analüüsida, vaielda jne.

— vähendaksin tundide arvu ja teeksin tunniplaani ringi: kõik sellised tunnid, mis nõuavad mõtlemist (füüsika, matemaatika, inglise keel jt.), paigutaksin ettepoole ja kõige viimaseks jätaaksin kehalise kasvatuse.

— suhtleksin õpilastega rohkem, mitte ainult oma aine

teemal, vaid lihtsalt ajaksin juttu.

— siis ma ei karjuks õpilaste peale, sest kui keegi asjast aru ei saa ja õpetaja siis karjuma pistab, langeb õpilase tuju nulli ja ta ei proovigi enam aru saada.

— tahaksin olla hea õpetaja. Püüaksin oma pinged maandada ja klassi astuda alati naerul näoga ja asuda asja juurde sedasi, et see oleks klassile huvitav.

— õpetaksin neile kultuurset käitumist ja viisakaid kombeid, millest meil praegu puudu on.

— siis teeksin nii, et nädalas oleks vähemalt 4 võõrkee-

le tundi; puudulikke ei paneks õpilastele nägude järgi; tunnis laseksin õpilastel teha palju iseseisvat tööd.

— minu eesmärk oleks siis õpilastele sisendada, kui vajalik on õppida ning et hariduse ja harituse vahe on siiski märgatav. Õpilastele, kellega minu aine pole huvitav, ei suruks seda peale.

— siis kindlasti algklasside oma, sest keskkooli osas on väga raske õpetada. Minu arust õpetajad lihtsalt ratsutavad programmi läbi, panevad hinded päevikusse ja kõik. Õpetaja peaks igapäev suhtuma kui isiksusse, eriti klassijuhataja.

— seaksin sisse stipendiumi õpilastele. Mis sest, et väike-se, kuid arvan, et see ajendaks neid õppima. Kahemehed jätaaksin sellest ilma.

— määraksin põhjuseta puudumise eest trahvi sularahas.

— siis ma ei kardaks igal sammul kaotada oma väärikust, vaid räägiksin kesk- ja vanema astme omadega nagu suurte inimestega, ei peaks titadeks.

— õpetajaks ma põhimõtteliselt ei hakka. Esiteks on see elukutse vähetasuv, teiseks närvesööv.

— viiksin sisse ühe tunni nädalas ökoloogiaprobleemide arutamiseks.

**Oma mõtteid
kirja pannud
Kuressaare I ja II
keskkooli õpilased**